

IDAUZE-MENDI

Kaskaborro

Distantzia 9,5km	Desnibela 250 m	Iraupena 3h30	Tipologia Itzulia	Zedarriak PF seinalatzeko horiak
----------------------------	---------------------------	-------------------------	-----------------------------	--

Idauze mendi, bi auzo bateratzen dituen herria da. D147an, bidegurutzean (Idauze eta Mendiren erdi bidean) autoa Herriko etxe eta eskolatik hurbil den aparkalekuan utzi.

GPS datuak: **UTM : 669359 - 4782307 Lat/Long : 43.17455/0.91631**

Mendi azpiko ingurune aniztuneko ibilbide polit bat da. Soroak haien bordekin, basoak, haritz kunkunsundun iralekuak eta errekek non eiharak eraikiak izan diren ahanzi gabe, denak bata bestearen ondotik heldu dira. Alde desberdinetako euskal agro-artzain kultura aberats hori errazkiago gureganatzen ahal dugu. Bistak parte hartzaile dira ere: Arbaillako mendigune karstikoa hurbil da, flyph mendixkak, Maidalenako kaskoa eta Basabürüko mendiak.

1. ZATIA > Idauze Mendiko Herriko Etxea eta eskola

UTM : 659359 - 4782307

Zaldiketa zentro aitzinetik bidea hartu (seinalea aparkalekutik hurbil). Zentrotik 250m-tara, elizarantz doan karrika txikia hartu. D147a zeharkatu, 50m-z jaitsi eta Aphurhura erreka jaisten den bide txikia hartu. Zubia zeharkatu. Lehenago, ezkerrean, eraikin gotor bat ikus daiteke, hau Xamalbide eihera zaharra da. Bidea segitu eta ezkerrean igo. Laster, oihanean sartzen gara. Bide mundrunatuaren bukaera da.

2. ZATIA > Bidegurutze hesiduna

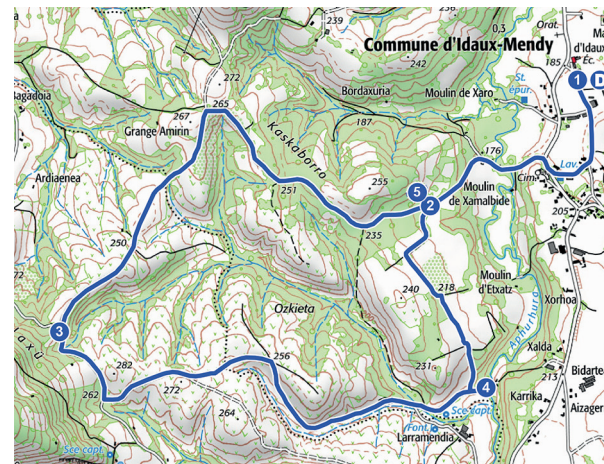
UTM : 668740 - 4781602

Eskuin hartu eta bide harritsuan, haritzondoan itzalean pixkanaka igotzen den pista nagusian muino txiki bat arte segitu. Bidegurutzean, ezker hartu. Bidexka goxoki jaisten da, soro bazterretik pasatzen da berriz igo aitzin. Hau Altzürükü eta Urdiñarbe lotzen dituen bide mundrunatu batetara iristen da.

3. ZATIA > Bidegurutzea

UTM : 667053 - 4780898

Altzürükürantz ezker hartu eta 500m-z bidea segitu. Malda baten azpian, bihurtzuna aitzin, ezkerreko harrizko pista ona hartu. Iralko eta haritz kunkus leku batera iristen gara. Eskuinaldean, Arbaillako mendigunea ikusten ahal da, eta aski hurbil, saien labarra. 500m-ren ondotik, haritz kunkus sorta baten ondotik,

ezkerreko bidea hartu. Ordoki batean, 300-m urrunago, jaisten den eskuineko pista hartu. Bidexka laster erreka bazterrean da. Xuxen segitu. Bidegurutze batean, zubi bat gabe 50m lehen gelditu.

4. ZATIA > Zubia aitzineko bidegurutzea

UTM : 669063 - 4780769

Aldapatsuak diren pasarte batzuekin, ezkerrean igo. Soro bazterreko malda goxo baten ondotik, bidegurutze batera iristen gara. Mundrunatua den eskuineko bide txikia hartu. Hau igotzeko ibilbideari lotzen zaion bidegurutze-raino segitu.

5. ZATIA > Bidegurutze hesiduna

UTM : 668740 - 4781602

Igotzeko hartu duzuen bidetik jaitsi eta aparkalekura joan. Zubi eta Xamalbide eihera ondoan, igotzerakoan ikusi duzuen piknika mahaiari pentsa. Mendiko eliza eta bere zeinutegi kalbarioaren gainean bista interesgarria da.

INTERES GUNEA

❖ Oihana eta artzaingoa

Xiberoko artzainek, arbola, iratze eta belarraren estai kulturarekin agro-oihana garatu dute. Egur-erentzat arbolen inausketa (haritz kunkusak adibidez), bazka (soro, borda), iratzeen mozketak inaurkierako baina bereziki artzain suak (usaian "labaki" deitua) teknika kultural aitzinatuen lekuko dira.

❖ Arbaillak

Historikoki, Xiberoa hiru lurraldeetan zatitua zen: Pettarra, Basabürüa eta Arbailla. Azken hori Altzürükü, Arrokiaga, Garindaine, Gotaine-Irabarne, Idauze-Mendi, Mendikota, Muskildi Ozaze-Zühara, Urdiñarbe, Pagola eta Zalgize-Donztebe herriek osatzen dute.

❖ Zeinutegi kalbarioak

Xiberoko elizen ezaugarri diren zeinutegi kalbarioak XVII. mende-koak dira. Hiru puntuen gaineko hiru gurutzeekin, luzaz "hirutako zeinutegi" eta "zeinutegi kalbarioa" deitua izan dira. Alabaina, gurutzeez ez da hirutasunaren sinboloa izan, baizik eta gurutzatzearena. Garai hartan, Xiberoko eliza xumeak apaintzen dituzten sekulako urrezko erretaulak sortu ziren: Altzürükü, Gotaine, Idauze-Mendi eta Ezpeize-Ündüreine.

ARRETAZ IBILTEZKO LEKUAK

- Kontuz ibili D117 Departamenduko errepide bazterretik pasatzean

- Artzain eremua : hesiak hets, abereak ez beldurtu, xakurra loturik atxik, abere taldeetarik aski urrun egon

EKIPAMENDUAK ETA ZERBITZUAK

Zaldiketa zentroa
UTM : 669458 - 4782113

Ibilbideen erabilbidea

ZAILTASUN MAILEN ADIERAZLEAK

Oinezkoen mendi ibilbideak zailtasunaren arabera sailkatuak dira zirkuitu bakoitzaren fitxa praktikoan.

Gisa horretan, Oinezko Ibilaldien Frantziako Federazioaren gomendioak jarraitzen ditugu.

Oso erraza: 2 oren baino guttiagoko ibilaldia.

Familian egiteko arras egokia, bide ongi markatueta.

Erraza: 3 oren baino guttiagoko ibilaldia.

Familian egin daiteke. Bidexka batzuetan pasagune zailxeagoetan pasatuz.

Ertaina: 4 oren baino guttiagoko ibilaldia. Ibiltzeko ohitura duten ibiltarientzat. Batzutan kirol mailako lekuetan edo desnibela duten maldetan.

Zaila: 4 oren baino gehiagoko ibilaldia. Ohitura duten ibiltari

kirolarientzat. Ibilbidea luzea edota zaila da (desnibelatua, pasagune korapilatsuak).

MENDI BIZIKLETAZKO IBILALDIAK:

Oso erraza: bide zabala eta gurpiletarako egokia; 300 m baino guttiagoko desnibela.

Erraza: gurpiletarako nahiko egokia den bidexka; 300m baino guttiagoko desnibela.

Ertaina: bidexka teknikoak, 800 m baino guttiagoko desnibela.

Zaila: bidexka oso zaila, 300 eta 800 m arteko desnibela.

DESNIBELA

Fitxetan agertzen den desnibela, goera guzieren gehiketa da.

IBILALDIAREN IRAUPENA

Zirkuitu bakoitzarentzat emana den iraupena gutxi gorabeherakoa da.

Kontuan hartzen ditu ibilbi-dearen luzetasuna, desnibela

eta izan litezkeen zailtasunak. Ibilaldi denbora geldialdirik gabe kalkulatu da.

PR® LABELIZATUAK DIREN IBILBIDEAK

Label horren bitartez, Oinezko Ibilaldien Frantziako Federazioak onesten du oinezko ibilbide andana bat, kalitate irizpideen arabera. Hautua egiten da, plazer irizpideen, irizpide teknikoan, turismo eta ingurumen irizpideen arabera (informazio gehiagorako: www.ffrandonnee.fr)

GPS DATUAK

Abiapuntuaren datua, latitude/longitudetan ematen da, zure ibilgailuaren GPSan sar dezazun. Gainerako datuak (ibilbi-dearen geldiguneak) UTM datuetan emanak dira. Hona erreferentzia zko formatua: WGS 84 - UTM 30T

Jokamolde egokiak mendi ibilaldietan

Ipar Euskal Herriko bidexketan ibili nahi bada, natura errespetatzen duen jokamoldea izan behar da, baina baita lurralde hori biziarazten duten emazte eta gizonak errespetatzen dituen jokamoldea ere. Horretarako, garrantzitsua da arau batzuk errespetatzea.

Abiatu aitzin, presta zaitetz

- Ez zaitetzela abia beharrezkoa den materialik gabe (mapa, ura, jantzi egokiak, etab.).
- Ez zaitetzela bakarrik abia edo, hala eginez gero, hurbileko bati edo herriko etxeari jakitera emazioz (zenbait lekutan telefono sarrerik ez da eta ezin atzemana bilaka zaitetzke).
- Erreketako ura ez ezazula edan eta ez zaitetzela honetan baina.
- Eguraldiari buruz informa zaitetz, erabat alda daiteke. Jakinean izan zaitetz garai hauetaz: lur-erretze, ihizi, oihan-lanetako eta abar.

Natura zain ezazu

- Zakua har ezazu zure hondakinak eramateko.
- Abereak urrunetik eta isilik beha itzazu.
- Basalorerik, baiarik edota onddorik ez ezazula bil baimenik gabe.
- Lekuan emana den seinaletika errespetatu ezazu eta zaude bidexka zedarrituetan.

Laborantza eta artzaintza aktibitateak errespetatu itzazu

- Autoan ibil zaitetz emeki abere taldeetatik hurbiltzean.
- Autoa aparka ezazu horretarako antolatutako diren lekuetan, zirkulazioa ez trabatzeko
- Ez zaitetzela ibiltzera joan zure zakurrarekin, bestela, loturik atxik ezazu.
- Xeilak hets itzazu, handik pasa ondoan.
- Ibilbideen gaindi dauden jabego pribatuak errespetatu itzazu.
- Libre diren animalengandik urrun egon zaitetz eta ez itzazula bazka.
- Ez ezazula surik eta barbakoarik pitz.
- Kanpa ezazu baimenduak diren guneeetan bakarrik.

Zure hondakinen kudeaketa

Zure ibilaldietan, hondakinak zure bizkar-zakuan atxiki itzazu. Etxerat heltzerakoan, hondakinak bereiz itzazu eta bigarren bizi bat ukan dezaketek!

ZENBAKI BALIAGARRIAK

- Météo France:
08 99 71 02 64 edo 32 50
edo www.meteofrance.fr

- Sokorriak: Larrialdietarako zenbakiak: 112 - SAMU 15 - SUHILTZAILEAK 18

ZURE IRITZIA GURE BIDEKKEI BURUZ

Proposatzen dizkizugun ibilbideak arreta handiz landu ditugu. Zure irudipenak eta oharrak gure bidexken egoerari buruz interesatzen gaituzte, eta bidexkak egoera onean atxikitzeko aukera ematen digute. Gonbidatzen zaitugu edozein arazo edo ohar baliagarriak jakinaraztera: sentinelles.sportdenature.gouv.fr

HELBIDE BALIAGARRIAK

Euskal Elkargoko Turismo Bulegoa
Turismoko Harrera bulegoak:

- ATHARRATZE
Arhanpia karrika
+33(0)5 59 28 51 28
- MAULE
Jean-Baptiste Heugas karrika
+33(0)5 59 28 02 37

PROFESIONALAK

Brebetadun profesional eta animatzaile anitzek laguntzen zaituzte ezagutuak diren bidexketatik kanpo. Haien zerbitzuetaz gozatzeko, harremanetan jar zaitetz Euskal Elkargoko Turismo Bulegoaren turismoko harrera bulegoekin.

ZEDARRITATZE ITUNA

Hemen aurkezten dizkizugun bidexkak oinezkoen ibilbideak dira (PR®) eta horiz markatuak dira. Halarik ere, bide zati batzuk ibilbide luzeekin (GR) batera litezke; eta kasu horietan, marka zuri-gorriei jarraitu beharko zaizkie. Ibilbide fitxetan zehaztuko zaizu hori.

	PR® TOKIKO BIDEKKA	GRP PAYS TOKIKO IBILBIDE LUZEA	GR® IBILBIDE LUZEA	VTT BIDEKKA
Norabide ona	—	—	—	▲
Itzul ezker	↶	↶	↶	◀
Itzul eskuin	↷	↷	↷	▶
Norabide okerra	✗	✗	✗	✗